



## The Hermeneutics of Jewish Political Thought

Christine Hayes

October 26, 2020

1.	Tosefta Avodah Zarah 8(9):4-9	1
2.	Deuteronomy 17:8-20	3
3.	Mishnah Sanhedrin 1:5	5
4.	Mishnah Sanhedrin 2:1-5	5
5.	Tosefta Sanhedrin 4:1-2 (excerpts)	8
6.	Babylonian Talmud Sanhedrin 19a-b	9
7.	Babylonian Talmud Berakhot 3b-4a	11
8.	Babylonian Talmud Pesachim 119b	13
9.	Babylonian Talmud Bava Metsia 84a	14



**SHALOM HARTMAN מכון  
INSTITUTE שלום הרטמן**

The Shalom Hartman Institute is a leading center of Jewish thought and education, serving Israel and North America. Our mission is to strengthen Jewish peoplehood, identity, and pluralism; to enhance the Jewish and democratic character of Israel; and to ensure that Judaism is a compelling force for good in the 21st century.

**Share what you're learning!  
#civics2020**



@SHI\_america



shalomhartmaninstitute



hartmaninstitute

475 Riverside Dr., Suite 1450  
New York, NY 10115  
212-268-0300

info@shalomhartman.org | shalomhartman.org

**1. Tosefta Avodah Zarah 8(9):4-9 on the Seven Noahide Commandments (according to manuscripts which differ a little from the printed edition)**

על שבע מצוות נצטוו בני נח על הדינין ועל עבודת כוכבים ועל גלוי עריות ועל שפיכות דמים ועל הגזל ועל אבר מן החי על הדינין כיצד כשם שישראל מצווין להושיב בתי דינין בעיירות שלהן כך בני נח מצווין להושיב בתי דינין בעיר שלהם

על עבודת כוכבים ועל ברכת השם כיצד עובד כוכבים שעבד עבודת כוכבים וברך את השם לא נתנה מיתה לבני נח אלא בסייף בלבד

על גילוי עריות כיצד כל ערוה שב"ד של ישראל ממיתין עליה בני נח מוזהרים עליה וכל ערוה שב"ד של ישראל מוזהרים עליה בני נח מומתין עליה דברי ר"מ וחכמים אומרים הרבה עריות שאין ב"ד ממיתין עליה בני נח מוזהרים עליה בא על עריות ישראל נדון בדייני ישראל בא על עריות העובדי כוכבים נדון בדיני העובדי כוכבים ואין לי אלא נערה מאורסה בלבד

ועל שפיכות דמים כיצד עובד כוכבים בעובד כוכבים עובד כוכבים בישראל חייב ישראל בעובד כוכבים פטור

על הגזילה כיצד גנב גזל יפת תואר וכן כיוצא בו עובד כוכבים בעובד כוכבים עובד כוכבים בישראל אסור ישראל בעובד כוכבים מותר

על אבר מן החי כיצד אבר המדולדל בבהמה ואין בו להעלות ארוכה בשר המדולדל בבהמה ואין בו להעלות ארוכה אסור לבני נח ואין צריך לומר לישראל ואם יש בו להעלות ארוכה מותר לישראל ואין צריך לומר לבני נח

נטל צפור שאין בה כזית ואכלה רבי פוטר ורבי אלעזר בר' שמעון מחייב ומה על אבר מן החי ממנו חייב כולו לא יהא חייב? חנקה ואכלה פטור

רבי חנניא בן גמליאל אומר אף על דם מן החי

רבי חידקא אומר אף על הסירוס

ר"ש אומר אף על הכשפים

רבי יוסי אומר כל האמור בפרשה בני נח מוזהרין עליה שנאמר (דברים יח: י)

לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש וגוי וחובר חבר כי תועבת ה' איפשר שכתוב עונש עד שלא יזהיר אלא מזהיר ואח"כ עונש מלמד שהזהיר ואח"כ עונשן

רבי אלעזר אומר על הכלאים מותר לבני נח לזרוע וללבוש כלאים אסור להרביע ולהרכיב אילנות.

Concerning 7 *mitzvot* (commandments) were the children of Noah commanded:

setting up courts of justice,  
idolatry,  
blasphemy,  
fornication,  
bloodshed,  
and robbery  
and a limb from a living animal

“Setting up courts of justice” -- How so? Just as Israel is commanded to establish courts in their towns so also the Noahides are commanded to establish courts in their towns.

“idolatry and blasphemy” – how so? A non-Jew who worships idols and a blasphemer, the only death penalty a Noahide receives is execution by sword.

“fornication” – how so? Any illicit sexual relation for which the an Israelite court inflicts the death penalty, Noahides are warned against and for every illicit sexual relation against which an Israelite court warns, Noahides are executed – the words of R. Meir, but the sages say there are many illicit sexual relations for which it is not the case that the court inflicts the death penalty and the Noahides are warned. One who violates a sexual prohibition according to Israel is judged by the laws of Israel and one who violates a sexual prohibition according to the Noahides is judged by the laws of the Noahides and the only [difference] is the case of [sexual relations with] a betrothed young woman.

“bloodshed” – how so? A non-Jew who [kills] a non-Jew or a non-Jew who kills a Jew is liable; but a Jew who kills a non-Jew is exempt.

“robbery” – how so? Theft, robbery, the captive woman and similar cases – a non-Jew against a non-Jew or a non-Jew against a Jew, it is prohibited; but a Jew against a non-Jew, it is permitted.

“a limb from a living animal” – how so? A dangling limb on an animal that can’t be healed or dangling flesh on an animal that can’t be healed is prohibited to Noahides and all the more so to Israelites. If it can be healed it is permitted to Israelites and all the more so to Noahides.

If one took a bird that is less than an olive’s bulk and ate it, Rabbi declares exempt but R. Elazar beR. Shimeon declares liable, for if one is liable on account of a limb from an animal should one not be liable for the entire animal?

If he strangled it and ate it he is exempt.

R. Hananiah ben Gamliel says:

also concerning blood from a living animal.

Rabbi Hidqa says:

also concerning castration.

R. Shimeon says:

also concerning witchcraft.

R. Yosi says:

all that is said in the [biblical] section of the Noahides they [the Noahides] are warned against as it is said (Deut 18:10-11) *"There shall not be found among you one who passes his son or daughter through the fire, one who practices divination, a soothsayer, an augur, a sorcerer, a charmer, a medium, a wizard or a necromancer for they are an abomination to Yahweh."* Is it possible that Scripture would inflict punishment without first giving a warning? [No], rather Scripture warns and afterwards punishes to teach that it warned and afterwards punished.

R. Eliezer (ms.) says:

concerning mixed seeds, it is permitted for Noahides to sow them and to wear mixed fibers but it is prohibited for them to cross-breed animals or graft trees.

## 2. Deuteronomy 17:8-20

ח כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דָּבָר לְמִשְׁפָּט בְּיֹדֶיךָ | לְדָם בְּיֹדֶיךָ לְדָוִן וּבָיִן לְגַעַל לְגַעַל דְּבָרֵי רִיבֵת בְּשַׁעֲרֶיךָ וְקִמַּתְּ  
וְעֲלִיתָ אֶל־הַמִּקְוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ :  
ט וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הַהֵם וְדַרְשֶׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר  
הַמִּשְׁפָּט :  
י וְעָשִׂיתָ עֲלֵפֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִרֹהֲמֵקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשִׁמְרַתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר  
יֹרֶד :  
יא עֲלֵפֵי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יֹרֶד וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֵאמְרוּ לְךָ תַעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יִגִּידוּ לְךָ  
יָמִין וְשִׁמְאֵל :  
יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבַלְתִּי שָׁמַע אֶל־הַכֹּהֵן הַעֹלָם לְשָׂרֵת שֵׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט  
וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבְעֶרְתָּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל :  
יג וְכִלְהֶעָם שָׁמְעוּ וַיִּרְאוּ וְלֹא יִזְיֶדוּן עוֹד : (ס)  
יד כִּי־תִבְאֵ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ וַיִּרְשַׁתָּהּ וַיִּשְׁבַּתָּהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָה עָלַי מִלֶּךָ כְּכֹל־  
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבְתִי :  
טו שׁוֹם תַּשִּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקִּרְבֵּי אֲחֵיךָ תַשִּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוֹכֵל לָתֵת  
עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אֲחִיךָ הוּא :  
טז רַק לֹא־יִרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יִשְׂבֵּי אֶת־הָעַם מִצִּרְיָמָה לְמַעַן הִרְבּוֹת סוּס וַיְהוֶה אָמַר לְכֶם לֹא  
תִסְפוּן לָשׂוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד :  
יז וְלֹא יִרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יִסּוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד :  
יח וְהָיָה כְּשִׁבְתְּוֹ עַל כִּסֵּא מִמְּלֻכְתּוֹ וְכָתַב לּוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם :

יט וְהִתְנֶה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו לְשָׁמֵר אֶת־כָּל־דְּבַר־יְהוָה  
הַזֵּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשׂוֹתָם :  
כ לְבַלְתִּי רוּם־לָבֹב מֵאַחֲיוֹ וּלְבַלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה זְמַיִן וּשְׂמַאוֹל לְמַעַן יִאָרִיךְ זְמַיִם עַל־מַמְלַכְתּוֹ  
הוּא וּבְנָיו בְּקִרְבֵי יִשְׂרָאֵל : (ס)

<sup>8</sup> If a case is too baffling for you to decide, be it a controversy over homicide, civil law, or assault – matters of dispute in your courts – you shall promptly repair to the place that the Lord your God will have chosen. <sup>9</sup> and appear before the levitical priests, or the magistrate in charge at the time, and present your problem. When they have announced to you the verdict in the case, <sup>10</sup> you shall carry out the verdict that is announced to you from that place that the Lord chose, observing scrupulously all their instructions to you. <sup>11</sup> You shall act in accordance with the instructions given you and the ruling handed down to you; you must not deviate from the verdict that they announce to you either to the right or to the left. <sup>12</sup> Should a man act presumptuously and disregard the priest charged with serving there the Lord your God, or the magistrate, that man shall die. Thus you will sweep out evil from Israel: <sup>13</sup> all the people will hear and be afraid and will not act presumptuously again.

<sup>14</sup> If, after you have entered the land that the LORD your God has assigned to you, and taken possession of it and settled in it, you decide, “I will set a king over me, as do all the nations about me,” <sup>15</sup> you shall be free to set a king over yourself, one chosen by the LORD your God. Be sure to set as king over yourself one of your own people; you must not set a foreigner over you, one who is not your kinsman. <sup>16</sup> Moreover, he shall not keep many horses or send people back to Egypt to add to his horses, since the LORD has warned you, “You must not go back that way again.” <sup>17</sup> And he shall not have many wives, lest his heart go astray; nor shall he amass silver and gold to excess. <sup>18</sup> When he is seated on his royal throne, he shall have a copy of this Teaching written for him on a scroll by the levitical priests. <sup>19</sup> Let it remain with him and let him read in it all his life, so that he may learn to revere the LORD his God, to observe faithfully every word of this Teaching as well as these laws. <sup>20</sup> Thus he will not act haughtily toward his fellows or deviate from the Instruction to the right or to the left, to the end that he and his descendants may reign long in the midst of Israel.

### 3. Mishnah Sanhedrin 1:5

אין דנין לא את השבט ולא את נביא השקר ולא את כהן גדול, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד. ואין מוציאין למלחמת הרשות, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד. אין מוסיפין על העיר ועל העזרות, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד. אין עושין סנהדריות לשבטים, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד. אין עושין עיר הנדחת, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד.

An [entire] tribe [that transgressed], and a false prophet, and the high priest are judged only by the court of seventy-one [judges].

They go out to a war of choice only at the instance of the court of seventy-one [judges].

They extend the city [of Jerusalem] and the [Temple] courtyards only at the instance of the court of seventy-one [judges].

They appoint [lesser twenty-three judge] sanhedrins for the tribes only at the instance of the court of seventy-one [judges].

They designate a condemned city [led astray into idolatry] only at the instance of the court of seventy-one [judges].

### 4. Mishnah Sanhedrin 2:1-5

**ב:א** כהן גדול דן ודנין אותו, מעיד ומעידין אותו, חולץ וחולצין לאשתו, ומניבמין את אשתו, אבל הוא אינו מניבם, מפני שהוא אסור באלמנה. מת לו מת, אינו יוצא אחר המטה, אלא הן נכסין והוא נגלה, הן נגליו והוא נכסה, ויוצא עמהן עד פתח העיר, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, אינו יוצא מן המקדש, שנאמר (ויקרא כא) ומן המקדש לא יצא. וכשהוא מנחם אחרים, דרף כל העם עוברין בזה אחר זה והממנה ממצעו בינו לבין העם. וכשהוא מתנחם מאחרים, כל העם אומרים לו אנו כפרתך, והוא אומר להן תתברכו מן השמים. וכשמברין אותו, כל העם מסבין על הארץ והוא מסב על הספסל :

**ב:ב** המלך לא דן ולא דנין אותו, לא מעיד ולא מעידין אותו, לא חולץ ולא חולצין לאשתו. לא מניבם ולא מניבמין לאשתו. רבי יהודה אומר, אם רצה לחלץ או לניבם, זכור לטוב. אמרו לו, אין שומעין לו. ואין נושאין אלמנתו. רבי יהודה אומר, נושא המלך אלמנתו של מלך, שכן מצינו בדרך שנשא אלמנתו של שאול, שנאמר (שמואל ב יב) ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך בחיקך :

**ב:ג** מת לו מת, אינו יוצא מפתח פלטרין שלו. רבי יהודה אומר, אם רוצה לצאת אחר המטה, יוצא, שכן מצינו בדרך שיצא אחר מטתו של אבנר, שנאמר (שם ג) והמלך דוד הלך אחרי המטה. אמרו לו, לא היה הדבר אלא לפיכך את העם. וכשמברין אותו, כל העם מסבין על הארץ והוא מסב על הדרך :

**ב:ד** ומוציא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבועים ואחד. ופורץ לעשות לו דרך, ואין ממחין בגדו. דרך המלך אין לו שעור. וכל העם בוזזין ונותנין לפניו, והוא נוטל חלק בראש. לא ירבה לו נשים (דברים יז), אלא שמנה עשרה. רבי יהודה אומר, מרבה הוא לו, ובלבד שלא יהו מסירות את לבו. רבי שמעון אומר, אפלו אחת ומסירה את לבו, הרי זה לא ישאנה. אם כן למה נאמר (דברים יז) ולא ירבה לו נשים, אפלו כאביגיל. לא ירבה לו סוסים (שם), אלא כדי מרכבתו. וכסף וזהב לא ירבה לו מאד (שם), אלא כדי לתן אפסנא. וכותב לו ספר תורה לשמו. יוצא למלחמה, מוציאה עמו. נכנס, מכניסה עמו. יושב בדין, היא עמו. מסב, היא כנגדו, שנאמר (שם) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו :

**ב:ה** אין רוכבין על סוסו, ואין יושבין על כסאו, ואין משתמשין בשרביטו, ואין רואין אותו כשהוא מסתפר ולא כשהוא ערם ולא בבית המרחץ, שנאמר (שם) שום תשים עליך מלך, שתהא אימתו עליך :

**2:1 The High Priest can judge and be judged; he can testify and others can testify against him. He can perform halitzah for another's wife and others can perform halitzah for his wife or contract levirate marriage with his widow, but he cannot contract levirate marriage since he is forbidden to marry a widow.**

**If any of his near kin die** he may not follow after the bier, rather when the bearers are not visible, he is visible, when they are visible he is not visible, and he may go out with them as far as the city gate, according to Rabbi Meir. Rabbi Judah says, **“He may not leave the Temple**, as it says, “Nor shall he go out of the Sanctuary”.

And when he comforts other mourners the custom is for all of the people to pass by, the one after the other, while the appointed [priest] stands between him and the people.

And when he receives comfort from others, all the people say to him, “Let us be your atonement”, and he says to them, “May you be blessed by Heaven.”

When they feed him the funeral meal all **the people sit around on the ground and he sits on a stool.**

**2:2 The king can neither judge nor be judged, he cannot testify and others cannot testify against him. He may not perform halitzah, nor may others perform halitzah for his wife. He may not contract levirate marriage nor may his brothers contract levirate marriage with his wife.**

Rabbi Judah says: “If he wished to perform halitzah or to contract levirate marriage his memory is a blessing.” They said to him: “They should not listen to him.” None may marry his widow.

Rabbi Judah says: “The king may marry the widow of a king, for so have we found it with David, who married the widow of Saul, as it says, “And I gave you my master's house and my master's wives into your embrace” (II Samuel 12:8).



**2:3 If any of his near kin die he may not go out of the door of his palace.** Rabbi Judah says: “If he wishes to follow the bier he may, since we have found that David followed the bier of Avner, as it says, “And King David followed the bier” (II Samuel 3:31) They answered, “That was only to appease the people.”

When they feed him the funeral meal all **the people sit on the floor and he sits on a couch.**

**2:4 He may send forth the people to a battle waged of free choice by the decision of the court of seventy one.**

**He may break through [the private domain of any man] to make himself a road and none may protest him. The king’s road has no limit.**

**Whatsoever the people take in plunder they must place before him, and he may take first.**

**“And he shall not have many wives” (Deut. 17:17) eighteen only.** Rabbi Judah says: “He may take many wives provided they don’t turn his heart away [from worshipping God]. Rabbi Shimon says: “Even one that might turn his heart away, he should not marry. Why then does it say, “He shall not have many wives”, even if they are like Avigayil.

**“He shall not keep many horses” (Deut. 17:16) enough for his chariot only.**

**“Nor shall he amass silver and gold to excess” (Deut. 17:17) enough to pay his soldier’s wages.**

**He must write a Torah scroll for himself; when he goes forth to battle he shall take it with him, and when he returns he shall bring it back with him; when he sits in judgement it shall be with him, and when he sits to eat it shall be with him, as it says, “Let it remain with him and let him read it all his life” (Deut. 17:19)**

**2:5 None may ride his horse and none may sit on his throne and none may make use of his scepter. No one may see him when his hair is being cut or when he is naked or when he is in the bath house, for it says, “You shall set a king upon yourself” (Deut. 17:15) that **his awe should be over you.****

## 5. Tosefta Sanhedrin 4:1-2 (excerpts)

**ד:א** כהן גדול שהרג את הנפש מזיד נהרג ושוגג גולה עבר על מצות עשה ועל מצות לא תעשה ושאר כל המצות הרי הוא כהדיוט לכל דבר ולא חולץ ולא חולצין לאשתו ולא מיבם אבל מיבמין לאשתו עומד בשורה להתנחם הסגן מימינו וראש בית אב משמאלו וכל העם אומרין לו אנו כפרתך והוא אומר להן תתברכו מן השמים עומד בשורה לנחם את אחרים הסגן וכהן שעבר מגדולתו מימינו ואבל משמאלו ואין רואין אותו ערום ולא כשהוא מסתפר ולא בבית המרחץ שנאמר והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו (ויקרא כא)

שיהיו אחיו הכהנים נוהגין בו גדולה ואם רצה שירחצו אחרים עמו הרשות בידו ר"י אומר אם רצה לנהוג בזיון בעצמו אין שומעין לו שנאמר (שם) וקדשתו על כרחו ...

**ד:ב** מלך ישראל אין עומד בשורה להתנחם ואין עומד בשורה לנחם את אבלים ואינו הולך להברות את אחרים אבל אחרים באין אצלו להברותו שנא' (שמואל ב ג:לה) ויבא כל העם להברות את דוד לחם בעוד היום

ועובר על מצות עשה ועל מצות לא תעשה ושאר כל המצות והרי הוא כהדיוט לכל דבר לא חולץ ולא חולצין לאשתו ולא מיבם ולא מיבמין לאשתו ר' יהודה אומר רצה לחלוץ הרשות בידו אמרו לו נמצאת פוגם כבודו של מלך ואין נושאים אלמנותו שנאמר (שמואל ב כ:ג) ותהיינה צרורות עד יום מותן אלמנות חיות

וברר לו נשים מ"מ שירצה כהנות לויות וישראלית ואין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשין בכתרו ובשרביטו ולא באחד מכל משמשיו מת כולן נשרפין עליו שנאמר בשלום תמות ובמשרפות אבותיך וגו' (ירמיהו לד:ה)

4:1. A high priest who committed homicide -- if deliberately, he is executed; if inadvertently, he is exiled to a city of refuge. **If he transgressed** a positive or negative commandment or any of the commandments, **he is treated like an ordinary person in every respect.**

**He does not perform halitzah** and others do not perform halitzah for his wife.

**He does not contract levirate marriage** and others do not contract levirate marriage with his wife.

When he stands to receive comfort...

And when he stands to offer comfort...

None may see him when he is naked or when his hair is being cut or when he is in the bathhouse since it is said "*And he who is high priest among his brothers*" (Lev 21:10) -- so that his brother priests should treat him with honor. But if he wanted to permit others to bathe with him he may do so. R. Judah says: If he wants to disgrace himself, they ignore him as it is said "*And you will keep him holy*" (Lev 21:8) -- even against his will...

4:2 An Israelite king does not stand to receive comfort nor does he stand to offer comfort to mourners...

And if he **transgressed** a positive or negative commandment or any of the commandments, **he is treated like an ordinary person in every respect.**

**He does not perform halitzah** and others do not perform halitzah for his wife.

**He does not contract levirate marriage** and others do not contract levirate marriage with his wife. R. Judah said: if he wants to perform halitzah, he may do so. They said to him: You will end up damaging the honor owing to the king...

And he has the right to choose wives for himself from any source he wants, whether daughters of priests, Levites, or Israelites.

## 6. Babylonian Talmud Sanhedrin 19a-b

מלך לא דן כו' : אמר רב יוסף לא שנו אלא מלכי ישראל אבל מלכי בית דוד דן ודנין אותן דכתיב (צפניה ב: א) בית דוד כה אמר ה' דינו לבקר משפט ואי לא דיינינן ליה אינהו היכי דייני והכתיב (ירמיהו כא: יב) התקוששו וקושו ואמר ר"ל קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים

אלא מלכי ישראל מ"ט לא משום מעשה שהיה דעבדיה דינאי מלכא קטל נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו עיניכם בו ונדוננו שלחו ליה עבדך קטל נפשא שדריה להו שלחו ליי תא אנת נמי להכא

והועד בבעליו אמרה תורה יבא בעל השור ויעמוד על שורו (שמות כא: כט)

אתא ויתיב א"ל שמעון בן שטח ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו בך ולא לפנינו אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר (דברים יט: יז) ועמדו שני האנשים אשר להם הריב וגו'

אמר לו לא כשתאמר אתה אלא כמה שיאמרו חבריך

נפנה לימינו כבשו פניהם בקרקע נפנה לשמאלו וכבשו פניהם בקרקע אמר להן שמעון בן שטח בעלי מחשבות אתם יבא בעל מחשבות ויפרע מכם מיד בא גבריאאל וחבטן בקרקע ומתו באותה שעה אמרו מלך לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו :

Mishnah: THE KING MAY NEITHER JUDGE [NOR BE JUDGED]:

Gemara: R. Joseph said: This refers only to the kings of [the northern kingdom of] Israel, but the kings of the House of David may judge and be judged, as it is written, "*O House of David, thus says the Lord, execute justice in the morning*" (Jer 21:12) and if they may not be judged, how could they judge? Is it not written, "*הַתְּקַוְּשׁוּ שִׁשִּׁי, וְקִוְּשׁוּ יוֹם*", (Zeph 2:1) which Resh Lakish interpreted. 'adorn yourself first and then adorn others'?

But why this prohibition of the kings of Israel? Because of an incident which happened with a slave of [the Hasmonean] King Jannai who killed a man. Simeon b. Shetah said to the Sages: 'Set your eyes boldly upon him and let us judge him.' So they sent the King word, saying: 'Your slave has killed a man.' Thereupon he sent him [the slave] to them [to be tried]. But they again sent him a message 'You too must come here, for the Torah says, "*If warning has been given to its owners*" (Exod 21:29) [teaching], that the owner of the ox must come and stand by his ox.' [And similarly with a slave who is also his chattel.] The king accordingly came and sat down. Then Simeon b. Shetah said: 'Stand on your feet, King Jannai, and let the witnesses testify against you; yet it is not before us that you stand, but before Him who spoke and the world came into being, as it is written, "*Then both the men between whom the controversy is, shall stand* etc." (Deut 19:17). He answered: 'I shall not act in accordance with what you say, but in accordance with what your colleagues say.' [Simeon] then turned first to the right and they [for fear of the King] looked down at the ground, and then to the left and they looked down at the ground. Then Simeon b. Shetah said to them: 'Deep in thought, are you? Let the Master of thoughts [God] come and call you to account!' Instantly, Gabriel came and struck them to the ground, and they died. It was there and then enacted: A king [not of the House of David] may neither judge nor be judged; testify, nor be testified against.

## 7. Babylonian Talmud Berakhot 3b-4a

דָּוִד, סִימְנָא הָוָה לֵיהּ, דְּאָמַר רַב אַחָא בַר בִּיזְנָא,

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲסִידָא: כְּנֹר הָיָה תְלוּי לְמַעְלָה מִמַּטָּתוֹ שֶׁל דָּוִד, וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חֲצוֹת לַיְלָה, בָּא רוּחַ צְפוֹנִית וְנוֹשְׁבֵת בּוֹ וּמִנְגֵן מֵאֱלֹוֹ, מִיָּד הָיָה עוֹמֵד וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה עַד שֶׁעָלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר. כִּיּוֹן שֶׁעָלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר נִכְנָסוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל אֲצָלוֹ. אָמְרוּ לוֹ: אֲדוֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ, עֲמֵד יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין פְּרָנְסָה. אָמַר לָהֶם: לָכוּ וְהִתְפָּרְנְסוּ זֶה מְזָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין הַקּוֹמָץ מְשַׁבֵּיעַ אֶת הָאָרֶץ, וְאֵין הַבּוֹר מִתְמַלֵּא מִחוּלְיָתוֹ. אָמַר לָהֶם: לָכוּ וּפְשְׁטוּ יְדֵיכֶם בְּגִדְדוֹ.

מִיָּד יוֹעֲצִים בְּאַחִיתוֹפֵל, וְנִמְלְכִין בְּסִנְהֶדְרִין, וְשׂוֹאֲלִין בְּאוּרִים וְתוּמִים...

”לְדָוִד, שְׁמָרָה נִפְשִׁי כִּי חֲסִיד אָנִי”. לְוִי וְרַבִּי יִצְחָק. חַד אָמַר: כֶּף אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, לֹא חֲסִיד אָנִי? שְׁכַל מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב יִשְׁנִים עַד שֶׁלֹּשׁ שָׁעוֹת, וְאָנִי ”חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ”.

וְאִידֶךָ, כֶּף אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, לֹא חֲסִיד אָנִי? שְׁכַל מַלְכֵי מִזְרַח וּמַעֲרָב יוֹשְׁבִים אֲגוּדוֹת אֲגוּדוֹת בְּכַבּוּדָם, וְאָנִי יָדִי מְלוּכְלָכוֹת בְּדָם וּבְשִׁפִיר וּבְשִׁלְיָא כְּדִי לְטַהַר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כָּל מָה שֶׁאָנִי עוֹשֶׂה, אָנִי נִמְלֵךְ בְּמִפְיֵבֶשֶׁת רַבִּי, וְאוֹמֵר לוֹ: ”מִפְיֵבֶשֶׁת רַבִּי, יָפָה דְנָתִי? יָפָה חֵיבֶתִי? יָפָה זִכְרִי? יָפָה טַהֲרִי? יָפָה טַמְאִתִּי?”, וְלֹא בּוֹשֶׁתִי.

תָּנָא: לֹא ”מִפְיֵבֶשֶׁת” שְׁמוֹ, אֶלָּא ”אִישׁ בִּשְׁת” שְׁמוֹ וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מִפְיֵבֶשֶׁת? שֶׁהָיָה מְבִיֵּשׁ פְּנֵי דָּוִד בְּהִלְכָהּ, לְפִיכֶךָ זָכָה דָּוִד וְיָצָא מִמֶּנּוּ כְּלָאָב וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: לֹא ”כְּלָאָב” שְׁמוֹ אֶלָּא ”דְּנִיֵּאל” שְׁמוֹ, וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ ”כְּלָאָב” — שֶׁהָיָה מְכַלִּים פְּנֵי מִפְיֵבֶשֶׁת בְּהִלְכָהּ..

וְדוּד מִי קָרִי לְנַפְשִׁיהּ ”חֲסִיד”? וְהִכְתִּיב ”לוֹלֵא הָאֲמַנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב ה' בְּאֶרֶץ חֲיִים”, וְתָנָא מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יוֹסִי: לָמָּה נִקְוֵד עַל ”לוֹלֵא”? — אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מוּבְטָח אָנִי בְּךָ שֶׁאַתָּה מְשַׁלֵּם שְׁכָר טוֹב לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא, אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ אִם יֵשׁ לִי חֵלֶק בִּיְנֵיהֶם אִם לֹא שְׁמָא יִגְרוּם הַחֲטָא.

...For so said R. Aha b. Bizana in the name of R. Simeon the Pious: A harp was hanging above David's bed. As soon as midnight arrived, a North wind came and blew upon it and it played of itself. He arose immediately and studied the Torah till the break of dawn. After the break of dawn, the wisemen of Israel came in to see him and said to him: Our lord, the King, Israel your people require sustenance! He said to them: Let them go out and make a living one from the other. They said to him: A handful cannot satisfy a lion, nor can a pit be filled up with its own clods. He said to them: Then go out in troops and attack [the enemy for plunder]. They at once took counsel with Ahithofel and consulted the Sanhedrin and questioned the Urim and Tummim...

*"A prayer of David . . . Keep my soul, for I am pious"* (Ps 86:1-2). Levi and R. Isaac: The one says: Thus spoke David before the Holy One, blessed be He, 'Master of the world, am I not pious? All the kings of the East and the West sleep to the third hour [of the day], but I, *"at midnight I rise to give thanks to You"* (Ps 119:62). The other one says: Thus spoke David before the Holy One, blessed be He. 'Master of the world, am I not pious? All the kings of the East and the West sit with all their pomp among their company, whereas my hands are soiled with the blood [of menstruation], with the fetus and the placenta, in order to declare a woman clean for her husband. And what is more, in all that I do I consult my teacher, Mephibosheth, and I say to him: My teacher Mephibosheth, is my decision right? Did I correctly convict, correctly acquit, correctly declare clean, correctly declare unclean? And I am not ashamed [to ask].'

R. Joshua, the son of R. Iddi, says Which verse [may be cited in support]? *"And I recite Thy testimonies before kings and am not ashamed"* (Ps 119:46). A Tanna taught: His name was not Mephibosheth. And why then was he called Mephibosheth? Because he humiliated David in the Halachah.

Therefore was David worthy of the privilege that Kileab (2 Sam 3:3) should issue from him. R. Yohanan said: His name was not Kileab but Daniel. Why then was he called Kileab? Because he humiliated [maklim] Mephibosheth [ab] in the Halachah...

But how could David call himself pious? Is it not written: *"I am not sure [lule] to see the good reward of the Lord in the land of the living"* (Ps 27:13), and a Tanna taught in the name of R. Yosi: Why are there dots upon the word *'lule'* [which suggest he is not sure]? David spoke before the Holy One, blessed be He: 'Master of the world, I am sure that you will pay a good reward to the righteous in the world to come, but I do not know whether I shall have a share in it?' [Does this suggest he was unsure of his piety or just that he was afraid] some sin might cause [his exclusion].

## 8. Babylonian Talmud Pesahim 119b

דרש רב עזירא זימנין אמר ליה משמיה דרב אמי וזימנין אמר ליה משמיה דרב אסי מאי דכתיב ויגדל הילד ויגמל עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק לאחר שאוכלין ושותין נותנין לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך

ואומר להן איני מברך שיצא ממני ישמעאל אומר לו ליצחק טול וברך אומר להן איני מברך שיצא ממני עשו אומר לו ליעקב טול וברך אומר להם איני מברך שנשאתי שתי אחיות בחייהן שעתידה תורה לאוסרן עלי

אומר לו למשה טול וברך אומר להם איני מברך שלא זכיתי ליכנס לארץ ישראל לא בחיי ולא במותי אומר לו ליהושע טול וברך אומר להן איני מברך שלא זכיתי לבן דכתיב יהושע בן נון בנו יהושע בנו

אומר לו לדוד טול וברך אומר להן אני אברך ולי נאה לברך שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא

R. 'Avira lectured, sometimes stating it in the name of R. Ammi and sometimes in the name of R. Assi: What is meant by: *'And the child grew, and was weaned and Abraham made a great feast on the day that Isaac was weaned'* (Gen 21:8)? What is meant by *'on the day that Isaac was weaned [be-yom higgamel et Yitshaq]'*? In the future, the Holy One, blessed be He, will make a great banquet for the righteous on the day of the rewarding of Isaac [= *be-yom higgamel et Yitshaq*], i.e., on the day that he rewards the seed of Isaac with His loving mercy. After they have eaten and drunk, they will offer the cup of blessing [over which the blessing for food is recited] to our father Abraham to recite the blessing, and say 'Bless' but he will say to them, 'I cannot recite the blessing, because Ishmael issued from me.' They will give it to Isaac and he will say 'I cannot recite the blessing because Esau issued from me.' They will give it to Jacob and he will say 'I cannot recite the blessing because I married two sisters during [both] their lifetimes, which in the future the Torah would prohibit to me. They will say to Moses, 'Take it and recite the blessing.' He [Moses] will say 'I cannot recite the blessing, because I did not merit to enter the land of Israel either in life or in death.' They will say to Joshua, 'Take it and recite the blessing.' He [Joshua] will say 'I cannot recite the blessing because I was not privileged to have a son,' for it is written, *'Nun his son, Joshua his son'* [1 Chr 7:27; the absence of a reference to a child beyond Joshua implies there was no issue beyond him]. They will say to David, 'Take it and recite the blessing.' He [David] will say 'I will recite the blessing, and it is fitting for me to recite the blessing, as it is said, *'I will lift up the cup of salvation, and call upon the name of the Lord'* (Ps 116:13).

## 9. Babylonian Talmud Bava Metsia 84a

נח נפשיה דר' שמעון בן לקיש והוה קא מצטער ר' יוחנן בתריה טובא אמרו רבנן מאן ליזיל ליתביה לדעתיה ניזיל רבי אלעזר בן פדת דמחדדין שמעתתיה

אזל יתיב קמיה כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן אמר ליה תניא דמסייעא לך אמר את כבר לקישא בר לקישא כי הוה אמינא מילתא הוה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא ומפריקנא ליה עשרין וארבעה פרוקי וממילא רווחא שמעתא ואת אמרת תניא דמסייע לך אטו לא ידענא דשפיר קאמינא

הוה קא אזיל וקרע מאניה וקא בכי ואמר היכא את בר לקישא היכא את בר לקישא והוה קא צוח עד דשף דעתיה [מיניה] בעו רבנן רחמי עליה ונח נפשיה

Resh Lakish died, and R. Yohanan grieved for him greatly. The rabbis said, "What can we do to restore his peace of mind? Let us get R. Elazar b. Pedat and place him before him [R. Yohanan], for his traditions are ready." They brought him and seated him before him. For every issue that R. Yohanan mentioned he said, "There is a teaching that supports you." He [R. Yohanan] said to him, "Do I need this? When I made a statement, the son of Lakish would object with twenty-four objections and I would solve them with twenty-four solutions, and thus our traditions expanded. But you say, 'There is a teaching that supports you.' Do I not know that my statements are accurate?" He tore his clothes and went crying at the gates, "Where are you, son of Lakish?" He could not be consoled. The sages prayed for him and he died.



## Listen to TWO great podcasts from the Shalom Hartman Institute



Every week Yehuda Kurtzer invites a different set of fascinating leaders to look behind the news, at the ideas that matter to the Jewish community.



In a new podcast from the iEngage Project, Donniel Hartman, Elana Stein Hain, and Yossi Klein Halevi elevate and illuminate the current debates in Israel and apply a Torah lens to their underlying themes.

Both podcasts available on all major platforms including  
iTunes, Spotify, and Soundcloud

